

ROZGONYI ÁDÁM: A FILMSZEMLE ÉRTÉKELÉSE

Engedtessék meg nekem, hogy mindeneelőtt e filmek jellegéről beszéljek, s le-
szögezzem: a látott mozik nem diákművek, a szó némiképp megengedő, hibákat
elnéző, lesajnáló értelmében. Ha megvalósításukban lehet is kanonizált filmes
szempontból hibákat észrevenni, közös erősségük, a „nyitott szemmel járás”
olyan brutális hatású, hogy bármiféle formai, technikai hiányosság eltörlül mel-
lette.

A *Testmódosítók* film tűnhetne öngazolásnak is. Egy alternatív iskola, a Zöld
Kakas Líceum minden bizonnyal alternatív és a „polgárpukkasztó” mássághoz
vonzódó diákjainak filmje mégsem az. Nem a többségétől eltérő viselkedésminta
dicsérete, hanem éles szemű és finom tollú felmutatása annak, hogyan reagál a
világ a nem-konformra, az eltérőre. A kiszélesített – e sorok írója szemében ko-
mikusnak tűnő – fülcimpa, s a körülötte fel-felizzó vita csak ürügy, hogy a film
hasson a nézőre: a toleránsra úgy, hogy erősíti e tulajdonságát, az intoleránsra
pedig úgy, hogy kénytelen legyen elgondolkozni azon, vajon nem volna-e tisztes-
ségesebb elutasítás és megbélyegzés helyett, de legalább azt megelőzően figyelni
és kérdezni. Átvitt értelemben: beszélni és nem rögtön ütni.

Hasonló élményt ígér és ad a Szent Imre Gimnázium diákjainak *Padtárs*
című filmje is. A két eltérő világ szembenállásának, konfliktusának a feloldása
szinte idealisztikusnak tűnik – tűnne, ha nem volna igaz. Ha nem volna igaz az,
hogy létezik olyan világ, amelyben roma fiú és jól szituált „úri gyerek” nemcsak
kor-, hanem padtársak is lehetnek. A film, talán kicsit hatásvadász módon, de
mégis hitelesen és szívbemarkolóan jut el a „túl szép, hogy igaz legyen” helyzetig,
s a néző szinte megkönnyezi azt, ami pedig a normalitás kellene, hogy legyen,
nevezetesen az együttlélés természetességét.

A minket körülvevő reklámvilág ostobaságáról (*Jana*) és a magától értetődő
tanítás-tanulás modell kritikájáról szóló (*1 nap x 200*) vidám, de semmiképpen
nem felszínes filmekkel érkezett a Sylvester János Gimnázium. A filmek téma-
felvetése és a témák kibontása ékesen bizonyítja, hogy a diák nem legyinteni-
való „kis felnőtt”, hanem a világot tudatosan szemlélő, azt kritikusan, de nem elvakul-
tan bíráló kortárs, s nem vesztene a felnőttek társadalma, ha komolyan venné e
fiatal kortársak által észrevert kórtüneteket, s a kiállított kórismét.

Négy izgalmas film, s három nem kevésbé tartalmas *filmtervezetet* eredmé-
nyezett egy kiváló, folytatásra, kiszélesítésre érdemes kísérlet, amelyet Luka Lász-
ló elképzelése indított el.

A FILMSZEMLE

A szeptemberi filmszemlét a Szent Imre Gimnázium kisebbik dísztermében (az egykori kápolnában) tartottuk. A székeket szembefordítottuk, a részt vevő diákok, tanárok és a meghívottak egyaránt regisztráltak, és névjegykártyát kaptak. Ezekkel a formaságokkal is szeretnénk volna kifejezni, hogy a szemlén a diákok a főszereplők.

A filmkészítés tapasztalataiban, technikai felszereltségben a Zöld Kakas diákjainak óriási volt az előnye, így magától értetődő volt, hogy nem versenyfilmek bemutatásáról, hanem valóban szemlélről, szemlélődésről, párbeszédről van szó.

HOGYAN TOVÁBB? MINDENNEK MI A CÉLJA?

Luka László a filmszemlét követően *Media pro Juventute* néven a program folytatására alapítvány létrehozását kezdeményezte.¹⁶ Új iskolák kapcsolódnak a programba, kiválasztásukban továbbra is gondosan szem előtt tartva azt a szándékot, hogy az iskolák részvétele *különböző szubkultúrák diákjainak együttműködéseként* valósuljon meg.

Az Alapító nem mondott le távlati céljáról sem, hogy **váljon a kötelező kevertanterv részévé** (évente megújított film-listával) **a minőségi filmekről szóló közös gondolkodás és a diákok képi kreativitása** (fotó, képregény, kisebb audiovizuális produktumok, önálló filmkészítés).

A filmszemlén beszámoló fiatalok 2.

¹⁶ A programgazda-facilitátor szerepét 2014 őszétől Jakab György veszi át.